

Εκάλυψεν ουρανούς η αρετή Σου Χριστέ (Αρχιμανδρίτης Ζαχαρίας Ζάχαρου, Ιερά Μονή Τιμίου Προδρόμου Έσσεξ Αγγλίας)

[/ Πεμπτουσία](#)

Το γεγονός των Χριστουγέννων είναι θαυμαστό και τέλεια η χάρη της εορτής που σκέπασε τη γη. Η αρετή του Χριστού κάλυψε τους ουρανούς και η Αγία Εκκλησία λαμπρύνεται από τη χαρά του ερχομού του Υψίστου πάνω στη γη. Πανηγυρίζει φαιδρώς τη φανέρωση της αγάπης του Θεού, που τόσο πολύ αγάπησε τον κόσμο, ώστε έδωσε τον Μονογενή Του Υιό, για να μη χάνεται στο σκοτάδι της ανυπαρξίας όποιος πιστεύει, αλλά να έχει ζωή αιώνια [1].

Ο Θεός έγινε Άνθρωπος, όπως λένε οι Πατέρες, για να γίνει ο άνθρωπος θεός. Κατέβηκε ο Υψίστος από τον Ουρανό, για να ανεβεί ο άνθρωπος από την πτώση του. Πτώχευσε ο Θεός, για να πλουτίσει ο ενδεής άνθρωπος. Τα Χριστούγεννα γιορτάζουμε την καινή δημιουργία, την «παλιγγενεσία» [2], την αναδημιουργία του ανθρώπου. Από τότε που ο Θεός γεννήθηκε και έφερε τη χάρη πάνω στη γη, η Εκκλησία, ως μητέρα τίκτουσα, ωδινάται και πάσχει με τον πόθο να γεννηθεί ο Υιός του Θεού στην καρδιά κάθε πιστού.

Την ημέρα των Χριστουγέννων εορτάζουμε το γεγονός της Γεννήσεως του Ιησού Χριστού. Αυτό είναι το μεγαλύτερο μυστήριο της ευσεβείας, όπως λέει ο Απόστολος, «Θεός εφανερώθη εν σαρκί» [3]. Συγχρόνως, επίσης, πανηγυρίζουμε και ακόμη ένα γεγονός, το ότι δόθηκε στους ανθρώπους «χάρις αντί χάριτος» [4]. Δηλαδή, οι άνθρωποι έχουν πλέον τη δυνατότητα να γεννηθούν εν Πνεύματι μαζί με τον Χριστό και να αναγεννηθούν διά της χάριτος Του.

Αυτό είναι το ελπιδοφόρο μήνυμα της εορτής της Γεννήσεως του Χριστού, του Αμνού και Ποιμένος, [5] όπως τον ονομάζει ο Ακάθιστος Ύμνος. Του Αμνού, που ποιμαίνει τους ποιμένας και του Ποιμένος, που μέλλει να συνάξει στη Βασιλεία Του όλους μαζί, αρνία και ερίφια, λύκους και πρόβατα.

Η Γέννηση του μεγάλου Αμνού και Ποιμένος έγινε, σύμφωνα με το Ευαγγέλιο, στη Βηθλεέμ, [6] την πόλη των κατά σάρκα προγόνων Του. Αυτή ήταν η ένδοξη πόλη του Δαβίδ, του μεγάλου βασιλέως του Ισραήλ. Εφόσον ο Χριστός ήταν σπέρμα Αβραάμ και απόγονος του προφητάνακτος Δαβίδ, έπρεπε να γεννηθεί στη Βηθλεέμ. Αυτός που έμελλε να είναι ο αληθινός Βασιλεύς των βασιλευόντων [7], που θα βασίλευε «επί πάσαν την γην» έφθασε εκεί κατά τη σοφή πρόνοια του Θεού με το

«δόγμα» [8] του Καίσαρος. Γεννήθηκε στη Βηθλεέμ Αυτός που έμελλε να είναι ο Ηγούμενος του Ισραήλ [9]. Αλλά ποιος είναι ο Ισραήλ; Βεβαίως, υπάρχει, ο ιστορικός λαός του Ισραήλ, υπάρχει όμως και ο πνευματικός Ισραήλ. Κατά την Εβραϊκή γλώσσα «Ισραήλ» σημαίνει, «νούς ορών τον Θεόν». Οι Χριστιανοί, δηλαδή, που προσβλέπουν στον Αόρατο Θεό διά της πίστεως, είναι το «άγιο έθνος» [10], ο άγιος Ισραήλ του Θεού.

Μέγα και παράδοξο θαύμα, ο «Βασιλεύς των Ιουδαίων» [11] ήλθε στη Βηθλεέμ και δεν είχε κατάλυμα που να μείνει. Ο «Κύριος των κυριευόντων» [12] ήλθε στην προγονική Του πόλη ως πρόσφυγας. Οι πρόσφυγες με την οικτρή προσφυγιά τους έδωσαν πατριά σε Εκείνον από τον Οποίον ονομάζεται «κάθε πατριά εν Ουρανών και επί της γης» [13], όπως λέει ο Απόστολος στους Εφεσίους.

Από την ανατολή της ζωής του θείου Βρέφους διακρίνουμε το άφατο μυστήριο της κενώσεως του Υιού και Λόγου του Θεού. Ακατάληπτη και ανεκδιήγητη η μεγαλωσύνη Του, άπειρη και ανεξιχνίαστη και η κατάβασή Του. Αδυνατούμε να συλλάβουμε με το χοϊκό μας νού το μεγαλείο του Θεού και δεν ισχύουμε να αντιληφθούμε την ταπείνωση και την κατάβασή Του· διότι ο Θεός των Χριστιανών, ο Κύριος του Ισραήλ είναι Άπειρος στην πλούσια Θεότητα Του και Τέλειος στην άμετρη κένωσή Του.

Τι συμπέρασμα, λοιπόν, μπορούμε να βγάλουμε για μας από τον εμπερίστατο και τελείως αφανή τρόπο με τον οποίο γεννιέται ο Ιησούς; Όσοι έχουν αυτιά που ακούν [14], μάτια που βλέπουν [15] και καρδιές που κατανοούν, αντιλαμβάνονται ότι όσο ζούμε σε αυτόν τον κόσμο, κατέχοντες αυτόν, απολαμβάνοντας αυτόν, ικανοποιημένοι και κορεσμένοι από αυτόν, τόσο ο Χριστός δεν θα μπορεί να μορφωθεί στις καρδιές μας. Ο μάταιος αυτός κόσμος αγωνίζεται να αφήσει στην ψυχή μας τις εντυπώσεις του, παλεύει να αιχμαλωτίσει τον νού μας με τα είδωλά του και να μας κρατήσει κοντά του με τις παρερχόμενες εικόνες, που προσπαθεί να εντυπώσει όσο το δυνατόν βαθύτερα μέσα μας.

Ο κόσμος αυτός εξάπτει τις επιθυμίες των παθών και όταν αυτές ικανοποιηθούν γεννούν άλλα μεγαλύτερα πάθη, δημιουργώντας στην καρδιά σύγχυση μεγάλη, τη Βαβυλώνα των παθών. Ο Προφήτης έλεγε, «μακάριος εκείνος που θα πιάσει και θα συντρίψει τα νήπια της Βαβυλώνας πάνω στην πέτρα [16]. Μακάριος, δηλαδή, είναι ο άνθρωπος που συντρίβει τις απαρχές των λογισμών και των παθών πάνω στην πέτρα της πίστεως.

Βλέποντας το θαύμα της Γεννήσεως του Χριστού που έγινε με τον πιο ταπεινό και εμπερίστατο τρόπο, δεν μένει παρά να γίνουμε και εμείς ξένοι για τον κόσμο αυτόν. Έτσι μας διδάσκει άλλωστε και ο στίχος του Ακάθιστου Ύμνου: «Ξένον

τόκον ιδόντες, ξενωθώμεν του κόσμου, τον νούν εις ουρανόν μεταθέντες» [17]. Θα γίνουμε ξένοι στη ματαιότητα του πονηρού αυτού κόσμου, μόνο όταν μεταθέσουμε τον νού μας στον ουρανό, γιατί «το πολίτευμα ημών εν ουρανοίς υπάρχει» [18], εκεί όπου είναι ο Χριστός, εκεί όπου είναι κρυμμένη η ζωή μας.

Ο μέγας Παύλος λέει: «αδελφοί, όταν ο Χριστός φανερωθή, η ζωή ημών, τότε και υμείς συν Αυτώ φανερωθήσεσθαι εν δόξη» [19]. Με άλλα λόγια, τώρα πρέπει να κρύψουμε τη ζωή μας μέσα στον Χριστό. Με το σώμα μας, δηλαδή, να διάγουμε μέσα στον πρόσκαιρο αυτόν κόσμο, αλλά με τον νού μας να μεταφέρουμε όλη μας τη ζωή στον Ουρανό. Ο κόσμος αυτός δεν θα γίνει για εμάς η «μένουσα πόλις», αλλά θα ζούμε ως περαστικοί σε αυτόν τον κόσμο, μιμούμενοι την Παναγία Μητέρα του Θεού και τον μνήστορα Ιωσήφ, που ήταν περαστικοί από τη Βηθλεέμ. Πρέπει να είμαστε παρεπίδημοι σε αυτόν τον κόσμο, αν θέλουμε να δώσουμε στην καρδιά μας τόπο στον Χριστό να γεννηθεί. Πρέπει να μην έχουμε εδώ «μένουσαν πόλιν», αλλά να αναζητούμε την μέλλουσαν [20], όπως μας συστήνει ο Απόστολος στην προς Εβραίους επιστολή.

Ο Αβραάμ έλαβε μεγάλη επαγγελία και υπόσχεση από τον Θεό, ότι από αυτόν θα ευλογηθούν όλα τα έθνη της γης. Ο Χριστός έφερε την ευλογία αυτή σε όλα τα έθνη, «πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τα έθνη» [21]. Η μαθητεία και η αναγέννηση εις Χριστόν δεν είναι γέννηση φυσική, αλλά πνευματική διά της χάριτος του Θεού. Δεν είναι γέννηση εξ αιμάτων ουδέ εκ θελήματος σαρκός, ουδέ εκ θελήματος ανδρός, αλλά γέννηση εκ Θεού [22]. Ο Θεός έδωσε την εξουσία της αναδημιουργίας και της αναγεννήσεως στον άνθρωπο με την πίστη.

Αν ο Αβραάμ δεν έφευγε από την πατρίδα του με πίστη, αν δεν γινόταν πρόσφυγας και δεν εγκατέλειπε τους συγγενείς του, δεν θα λάμβανε την ένδοξη διαθήκη, τις μεγάλες επαγγελίες και την απίστευτη κληρονομιά, ότι από το σπέρμα του θα ευλογηθούν όλα τα έθνη της γης. Ο Αβραάμ έκανε την έξοδο αυτή με πίστη και δικαιώθηκε, «πίστει παρώκησεν (Αβραάμ) εις την γην της επαγγελίας ως αλλοτρίαν» [24]. Με την πίστη και την απόλυτη εμπιστοσύνη στον Θεό μετανάστευσε στη γη που του έδειξε ο Θεός και εκεί ζούσε ως ξένος σε ξένο τόπο. Αυτό φαίνεται, άλλωστε και από τις σκηνές που είχε στήσει εκεί. Διαβάζουμε στη Γραφή, «εν σκηναίς κατοικήσας, μετά Ισαάκ και Ιακώβ των συγκληρονόμων της επαγγελίας της αυτής, εξεδέχετο γαρ την τους θεμελίους έχουσαν πόλιν, ης τεχνίτης και δημιουργός ο Θεός» [24]. Δεν είχε κτίσει παλάτια ο Αβραάμ, δεν έκανε μόνιμο ενδιαίτημά του την ευλογημένη γη, που του έδειξε ο Θεός, αλλά προσδοκούσε μία άλλη πόλη, που είχε διαφορετικά θεμέλια και που τεχνίτης και δημιουργός της είναι ο Θεός.

Η διορατική Ρεβέκκα έδιωξε τον αθώο γιό της, Ιακώβ, σώζοντάς τον από τον μνησίκακο Ησαύ [25]. Αν ο Ιακώβ δεν έφευγε από υπακοή στη μητέρα του και με πίστη στον Θεό, δεν θα ερχόταν στον φοβερό τόπο και δεν θα οραματιζόταν το μελλοντικό γεγονός της Ενσαρκώσεως του Χριστού [26]. Ο Ιακώβ είδε την επουράνια κλίμακα που ένωνε τη γη με τον ουρανό, δηλαδή γνώρισε προφητικά το μυστήριο της Θεοτόκου, της Πύλης του ουρανού. Η Αγία Παρθένος έγινε η γέφυρα η μετάγουσα τον Θεό από τον Ουρανό στη γη και τον άνθρωπο από τη γη στον Ουρανό [27].

Επίσης, εάν ο Ισραήλ δεν αποφάσιζε να πάσχει και να κακοπαθεί σαράντα χρόνια με πίστη μέσα στην έρημο, δεχόμενος το άγνωστο της οδού του Γιαχβέ, ο Κύριος των δυνάμεων δεν θα ερχόταν με όλες τις αγγελικές δυνάμεις Του να οικοδομήσει το σκηνώμα Του ανάμεσα στον περιούσιο λαό Του και να έχει «τους οφθαλμούς Του ηνεωγμένους» στον ναό του Σολομώντος.

Ο λαός του Ισραήλ έλαβε τις μεγαλύτερες αποκαλύψεις στην έρημο, εκεί όπου δεν είχε «μένουσαν πόλιν», αλλά με πόνο αναζητούσε τον προορισμό που του είχε

υποσχεθεί ο Θεός. Κατ' ανάλογο τρόπο οι μεγαλύτερες αποκαλύψεις δίνονται στον νέο Ισραήλ στη νοητή έρημο, εκεί όπου ο άνθρωπος δεν προσκολλάται σε τίποτα μάταιο και παροδικό, αλλά κολλάει με το πνεύμα του στον άυλο και άναρχο Θεό, στον Οποίο και μόνο προσβλέπει.

Η λέξη Βηθλεέμ έχει δύο ερμηνείες, σημαίνει οίκος Θεού και οίκος άρτου. Ο Κύριος Ιησούς είναι και τα δύο· είναι ο Παντοκράτωρ Θεός και «ο άρτος του Θεού ο καταβαίνων εκ του ουρανού και ζωήν διδούς τω κόσμω» [28]. Ο Άρτος αυτός, δίδεται μόνο σε όσους είναι απερριμμένοι σε αυτόν τον κόσμο. Ο Θεός, λέει ο απόστολος Παύλος, διάλεξε τα ασθενή του κόσμου τούτου, τα ταπεινά, τα εξουθενημένα [29], τα «περικαθάρματα» [30] και αυτά ευλόγησε και σκέπασε με τη χάρη Του, για να δοξάζεται ακόμη περισσότερο. Ο Χριστός με την Ενανθρώπησή Του έκανε και πάλι βασιλιά τον ταλαίπωρο και εξουθενημένο άνθρωπο και θέλει να γνωρίζουμε ότι όλο μας το είναι το έχουμε δανεικό από Αυτόν. Όλα όσα έχουμε είναι δώρα της αγαθότητάς Του και οφείλουμε βαθιά ευγνωμοσύνη.

Μόνο όσοι γίνονται θεληματικά απερριμμένοι και πτωχοί σε αυτή τη γη, μιμούμενοι Εκείνον που «δι' υμάς επτώχευσε πλούσιος ων» [31] θα ευλογηθούν από τον Κύριο. Δηλαδή, όσοι άνθρωποι πτωχεύουν, προπαντός τω πνεύματι, για τον Χριστό με νήψη και προσοχή.

Στο βιβλίο των Παροιμιών γράφει: «πάση φυλακή τήρει σην καρδίαν εκ γαρ τούτων έξοδοι ζωής» [32]. Δηλαδή, η ζωή και ο θάνατος προκύπτει από τους λογισμούς της καρδιάς μας. Οι βίαι των Αγίων μας μιλούν για την τήρηση της καρδιάς και του νού, διότι από την καρδιά αναβλύζουν οι έξοδοι της ζωής. Αν εξέρχονται από αυτή λογισμοί πονηροί και κακοί, τότε παραδιδόμαστε στον θάνατο, «τα γαρ οψώνια της αμαρτίας θάνατος» [33]. Αν, όμως, καθαρίζουμε την καρδιά μας και καλλιεργούμε αγαθές διαθέσεις, τότε είμαστε στις «οδούς της ζωής» [34].

Ο Κύριος κατά τη Γέννησή Του έκρυψε την άπειρη αιωνιότητά Του, την αστραπή της Θεότητάς Του, και δέχθηκε να λάβει το όνομα του «υιού του τέκτονος» [35], του υιού του μαραγκού, όπως Τον ονόμαζαν οι Ιουδαίοι. Όντας Βασιλεύς των βασιλευόντων έκρυψε το μεγαλείο Του κάνοντας θρόνο Του τη φάτνη, σκεύη τα άχυρα και πρώτους υπηρέτες της Βασιλείας Του τους αγράμματους ποιμένες. Αυτοί πρώτοι είδαν και άκουσαν τη δόξα του Κυρίου. Έγιναν μάρτυρες του φοβερού αυτού γεγονότος. Ο Άπειρος, «ο Παλαιός των ημερών» έγινε Νήπιο, και έκρυψε μέσα στην αδυναμία της νηπιότητός Του τη θεική σοφία και παντοδυναμία Του. Όσο και αν προσπαθήσουμε ο νούς μας αδυνατεί να συλλάβει το παράδοξο αυτό μυστήριο.

Ο Κύριος κάλυψε την τέλεια Θεότητά Του με την ασθένεια της νηπιότητας, δείχνοντάς μας ότι η νηπιότητα είναι ο δρόμος που οδηγεί στη μακαριότητα της Θείας δυνάμεως, στον πλούτο της Βασιλείας Του. Αλλά ποιού είδους νηπιότητα; Αυτή που μας διδάσκει ο Απόστολος, «αδελφοί, μη παιδιά γίνεσθε ταίς φρεσίν, αλλά τη κακία νηπιάζετε» [36], να είμαστε άκακοι σαν τα νήπια. Η υψηλότερη σοφία είναι να αρνηθεί κάποιος τη δική του σύνεση για χάρη του Ιησού, να γίνει μωρός για τον Θεό με την πίστη. Τότε θα δει να μεταμορφώνεται η μωρία του Θεού σε «Θεού δύναμη και Θεού σοφία» [37].

Όταν σταυρώνουμε τον νού μας χάρη των εντολών του Θεού, γινόμαστε νήπιοι, «μωροί διά Χριστόν» [38] και αξιωνόμαστε να δεχθούμε τον Κύριο στην καρδιά μας, όπως η Θεοτόκος δέχθηκε τον Υιό του Θεού. Όσο πιο πολύ κατεβούμε με την ταπείνωση - αν δεν φοβηθούμε, βέβαια, να κατεβούμε - τόσο πιο πολύ θα υψωθούμε από τον Θεό.

Η άσπιλη Μητέρα του θαυμαστού Νηπίου, λέει ότι εκείνο για το οποίο επέβλεψε ο Θεός επ' αυτήν και την «εμεγάλυνε», ήταν η ταπείνωσή της. «Επέβλεπεν επί την ταπείνωσιν της δούλης αυτού» [39] και «εποίησε μεγαλεία εις αυτήν ο Δυνατός» [40].

Όταν η Μαριάμ ζούσε στον Ναό, στα Άγια των Αγίων και μελετούσε τις Γραφές, έφθασε στο χωρίο του προφήτη Ησαΐα, «ιδού η Παρθένος εν γαστρί έξει, και τέξεται υιόν, και καλέσεις το όνομα αυτού Εμμανουήλ» [41]. Ο νούς της στάθηκε στο νόημα αυτό και από εκείνη τη στιγμή προσευχόταν με ζέση να αξιωθεί από τον Θεό να γίνει η υπηρέτρια της γυναίκας που θα έφερνε στον κόσμο τον Εμμανουήλ. Προσευχόμενη κατ' αυτόν τον τρόπο έλαβε την απάντηση με τον λόγο του Αρχαγγέλου Γαβριήλ, «Χαίρε κεχαριτωμένη Μαρία, ο Κύριος μετά Σού» [42].

«Εύρες Χάριν παρά Κυρίου». Αξιοθαύμαστο και ακατανόητο πράγμα! Με την άκρα ταπείνωση του πνεύματός της η νεαρή κόρη μπόρεσε να γίνει ο μεγαλύτερος διάκονος του μυστηρίου της Σαρκώσεως του Θεού και της σωτηρίας των ανθρώπων.

Ίδιον του Θεού είναι να δημιουργεί εκ του μηδενός. Για να κτίσει τον ναό Του [43] μέσα μας χρειάζεται δύο θεμελίους, την ταπείνωση και την αυταπάρνηση. Όσο πιο βαθείς είναι οι δύο αυτοί λίθοι, τόσο πιο υψηλός και μεγαλοπρεπής γίνεται ο ναός του Θεού μέσα μας. Όταν αναγνωρίζουμε και ομολογούμε τη μηδαμινότητά μας, τότε γινόμαστε γνωστοί στον Θεό και υλικό κατάλληλο για αναδημιουργία, «αποθησαυρίζοντες θεμέλιον καλόν εις το μέλλον» [45].

Ακόμη ένα χαρακτηριστικό της Γεννήσεως του Ιησού είναι η αγνεία της Άχραντης Μητέρας Του. Η καθαρότητα της Θεοτόκου δεν είχε φθαρεί ποτέ, ούτε με νεύμα ούτε με λογισμό. Η Μαρία είχε ως μνήστορα, τον δίκαιο Ιωσήφ [46]. Ο απόστολος Πάυλος μας εξηγεί ότι, «δικαίω νόμος ου κείται» [47]. Σύμφωνα, δηλαδή, με τη γλώσσα της Γραφής, «δίκαιος», είναι ο θεωμένος, αυτός που βρίσκεται πάνω από τους φυσικούς νόμους και ζεί πέρα από κάθε σαρκική σκέψη. Αρκεί, λοιπόν, ο χαρακτηρισμός «δίκαιος», για να εγγυηθεί την αγιότητα του Ιωσήφ και την αειπαρθενία της Παναχράντου.

Ο Θεός οικονόμησε η Παναγία να έχει ως μνήστορα τον δίκαιο Ιωσήφ, για να είναι ο μάρτυρας της αγνείας της, αλλά συγχρόνως και ο προστάτης της. Διότι κατά τον Μωσαικό νόμο, αν μία ανύπαντρη κόρη έφερνε στον κόσμο παιδί, έπρεπε να πεθάνει διά λιθοβολισμού. Έτσι ο Θεός προνόησε με τη μνηστεία να προστατευθεί η Παναγία και ο δίκαιος μνήστωρ Ιωσήφ να μαρτυρεί την αλήθεια της αγνείας της. Οι Πατέρες διδάσκουν, επιπλέον, ότι ο Θεός επέλεξε αυτή την οδό, για να επιδείξει ότι η Γέννηση του Χριστού δεν ήταν προς κατάκριση η προς περιφρόνηση του ευλογημένου γάμου, αλλά αντίθετα για την εξύψωσή του.

Ας μελετήσουμε την αγνεία της Παναγίας, της οποίας το κάλλος είδε ο Βασιλιάς και επεθύμησε [48]. Από την Παλαιά Διαθήκη γνωρίζουμε ότι ο Θεός είναι ζηλωτής [49]. Δεν θέλει μόνο ένα μέρος της καρδιάς, αλλά τη ζητά ολόκληρη. Δεν αρέσκεται να μοιράζεται η αγάπη του ανθρώπου, διότι ο Ίδιος δίδει τα πάντα στον άνθρωπο: «πάντα τα Εμά σα εστιν» [50]. Ο Θεός δίδει όλον τον Εαυτό Του σε μας και αναμένει όλη την καρδιά μας. «Υιέ Μου», λέει, «δος Μοι, σην καρδίαν» [51].

Η ωραιότητα της Παρθενίας της Θεομήτορος είναι ανυπέρβλητη. «Η Θεοτόκος ποτέ δεν αμάρτησε ούτε καν με την σκέψη», μας διδάσκει ο Άγιος Σιλουανός [52]. Κάθε απομάκρυνση, ακόμη και του λογισμού του ανθρώπου, από τον Θεό θεωρείται ως πνευματική μοιχεία, ως απιστία και πτώση. Για τον λόγο αυτό ο Θεός

εντέλλεται το, «ου μοιχεύσεις». Η εντολή αυτή δεν είναι επί ηθικού επιπέδου, αλλά επί πνευματικού. Η καρδιά του ανθρώπου δεν πρέπει να χωρισθεί από τον Θεό ούτε με ένα μάταιο λογισμό.

Αυτό εργάσθηκαν στη ζωή τους οι Άγιοι με την καλλιέργεια της αδιάλειπτης νοεράς προσευχής. Με την ευχή βρήκαν τον πρακτικό τρόπο να ζούν συνέχεια στη ζωντανή Παρουσία του Θεού με όλο τους το είναι και να παραμένουν αχώριστοι από Αυτόν.

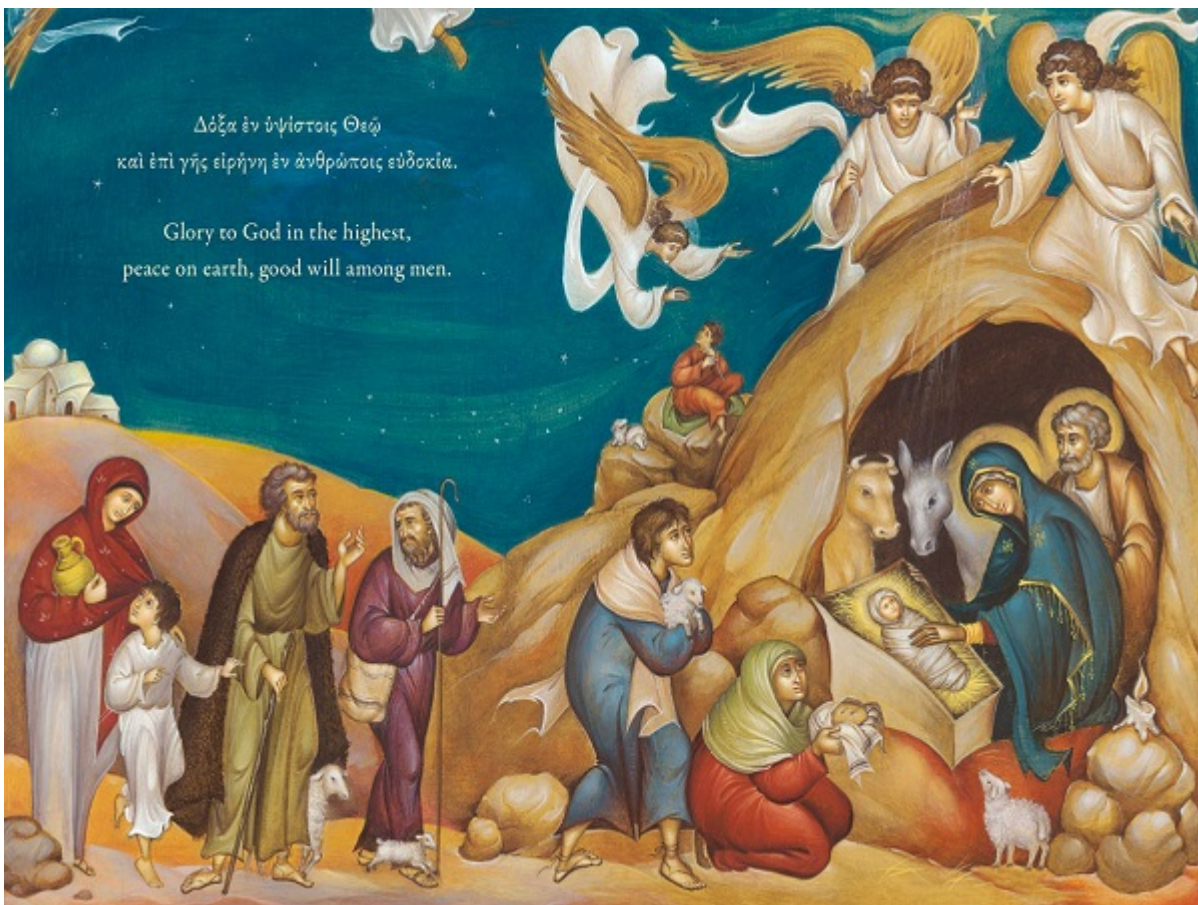
Με τη συνεχή και τη διηλεκτική στροφή προς τον Ουρανό η καρδιά καθαρίζεται και βλέπει τον Θεό. «Μακάριοι οι καθαροί τη καρδιά ότι αυτοί τον Θεόν όψονται» [53]. Αλλά που βλέπουν τον Θεό; Όχι στις εικόνες, ούτε στη φύση και στις αστραπές, όχι στα σημεία και τέρατα των καιρών, αλλά κυρίως και εναργώς μέσα στην καρδιά τους. Όσο πιο διάφανη θα γίνεται η καρδιά, τόσο πιο ευδιάκριτη θα γίνεται η μορφή της εικόνας του Ιησού μέσα της. Διότι, όπως το καθαρό νερό και το λαμπρό κρύσταλλο αντανακλούν τον ήλιο, όμοια και η καρδιά του ανθρώπου ως καθαρός καθρέφτης αντανακλά την δόξα του μεγάλου Βασιλέως, τη μορφή του Χριστού.

Όσοι από εμάς θέλουμε να αναγεννηθούμε με την χάρη του εν Σαρκή τεχθέντος Χριστού, πρέπει να ασκηθούμε στην πνευματική παρθενία, δηλαδή την αδιάλειπτη διαμονή του νού στον Θεό με τη νήψη και την τήρηση της καρδιάς. Πρέπει να παραδώσουμε όλη την καρδιά για να σκηνώσει εκεί ο Αχώρητος, αν και ο Θεός είναι πάντοτε «μείζων της καρδιάς ημών» [54].

Όσοι θέλουμε να ενωθούμε με τον Χριστό, πρέπει, «πάση φυλακή», με κάθε τρόπο, προσοχή και σπουδή να φυλάγουμε την καρδιά μας, διότι, όπως ήδη αναφέραμε, από αυτή είναι οι έξοδοι της ζωής, αλλά και του θανάτου [55]. Ο Νυμφίος της Εκκλησίας, ενώνεται με εκείνους που είναι άμωμοι και καθαροί και είναι ξένος για όσους υπνώττουν από ακηδία ενώπιον του Νυμφώνα Του [57]. Ο Θεός έκανε τρανό πανηγύρι, ετοίμασε πλούσιο δείπνο και μας καλεί. Εμείς δεν πρέπει να ραθυμούμε σκοτισμένοι με τις μέριμνες του κόσμου, αλλά με αναμμένες «λαμπάδες» [57] να ανταποκριθούμε στο κάλεσμα, ειδάλλως κινδυνεύουμε ο ύπνος μας να είναι «εις θάνατον» [58]. Όταν η ψυχή είναι αγνή και στραμμένη στον Θεό, τότε συλλαμβάνει την πνευματική ζωή, που είναι η μακαριότητα της θεωρίας του Θεού.

Ωστόσο, ας μην μας καταλάβει φόβος, επειδή δεν έχουμε την ξενιτεία, τη νηπιότητα, την άκρα ταπείνωση και την πνευματική παρθενία, που χαρακτηρίζουν τη Γέννηση του Χριστού και την Παναγία Μητέρα Του. Ας μην σκοτίσει τον νού μας η απελπισία, αλλά αντιθέτως ας αναλογιστούμε τον ύμνο των Αγγέλων κατά τη Γέννηση του Κυρίου, «Δόξα εν υψίστοις Θεώ και επί γης ειρήνη, εν ανθρώποις ευδοκία» [59]. Οι Άγγελοι έψαλλαν τη δόξα του Θεού, που έφερε στο είναι τα

σύμπαντα, και τον ίδιο ύμνο ψάλλουν κάθε φορά που εμείς μετανοούμε. Χαρά μεγάλη γίνεται στον ουρανό, όταν επιστρέφουμε ως ο άσωτος υιός στον Πατέρα. Τότε οι Άγγελοι αινούν και πάλι τη δόξα της χάριτος του Θεού, που έφερε σε πέρας το έργο της επιστροφής και της αναγεννήσεως του αμαρτωλού. Ψάλλουν την ειρήνη που έγινε μεταξύ του Δημιουργού και του ανθρώπου. «Ευαγγελίζονται χαρά μεγάλη» [60] ότι η κάθε μέρα είναι αρχή μετανοίας για όσους κατέχουν σταθερή την ελπίδα ότι, «χαρά είναι εν τω ουρανῷ επί ενί αμαρτωλῷ μετανοούντι» [61]. Ο Ιησούς ήταν πριν η «προσδοκία των εθνῶν» [62], τώρα είναι η μόνη ελπίδα τους. Στον Θεό των μετανοούντων «έθνη ελπιοῦσιν» [63]. «Πλήθος στρατιάς ουρανού» [64] δοξολογεί αενάως τη Σαρκωμένη Αγάπη, που δέχεται τη μετάνοιά μας κάθε στιγμή.

Ὅπως οι Ποιμένες, οι ασήμαντοι αυτοί άνθρωποι έσπευσαν να προσκυνήσουν τον Χριστό και ενώθηκαν στον αἶνο της Γεννήσεώς Του, ας γίνει και με όλους εμάς που ποθούμε την αναγέννηση μας «ἐξ ὕδατος και Πνεύματος» [65]. Το Άγιο Πνεύμα θα είναι ο σύνδεσμος, που θα μας ενώνει σε ένα Σώμα, την Αμίαντη Εκκλησία και θα μας δίνει ζωή κοινή, όπου ο ένας θα τιμά, θα βοηθά, θα παρηγορεί και θα στηρίζει

τον άλλο. Τότε όλοι ως άγια «μέλη αλλήλων» [66] θα διηγούμαστε τα θαυμάσια και τη δόξα Θεού, όπως οι Άγγελοι την ώρα της Γεννήσεως.

Όπως οι Μάγοι, οι σοφοί βασιλείς της Ανατολής, έφεραν στον Ιησού δώρα, χρυσό, λίβανο και σμύρνα [67], ας φέρουμε και εμείς ως δώρο την ανακαίνιση του βασιλικού αξιώματος, που μας χάρισε ο Χριστός με το τίμιο Αίμα Του, καθιστώντας μας βασιλείς και ιερείς στον Θεό και Πατέρα. Είμαστε βασιλείς, όταν μέσα μας βασιλεύει μόνο ο Χριστός. Δηλαδή, όταν είμαστε ελεύθεροι από οτιδήποτε αλλότριο του Πνεύματός Του. Τότε μετέχουμε στο βασιλικό αξίωμα του Χριστού [68] και «θάνατος ημών ουκέτι κυριεύει» [69], αλλά πλήρεις Πνεύματος Αγίου, ιερατεύουμε βασιλικά [70] την προσωπική σωτηρία μας και αυτή όλου του κόσμου.

Ας μην αμελήσουμε «τηλικαύτης σωτηρίας» [71] , αλλά απεναντίας, με περισσή έμπνευση και πόθο, ας πορευθούμε για τη συνάντηση μας με το θείο Βρέφος. Τον καιρό της Γεννήσεως του Ιησού ο Ηρώδης εμαίνετο και η Ιερουσαλήμ αναστατώθηκε. Έτσι και τώρα οι άρχοντες του κόσμου τούτου συγκρούονται και τα έθνη μάχονται. Εμάς, όμως, ο Κύριος μας έχει κρύψει εν τόπω αποκρύφω του σκηνώματός Του. «Εσκέπασέ με εν αποκρύφω της σκηνής Αυτού» [72] , λέει ο Δαυΐδ. Η ύπαρξή μας «κέκρυπται συν τω Χριστώ εν τω Θεώ» [73] , είναι κεκρυμμένη και αποταμιευμένη στον Ουρανό, γιατί όπου είναι ο Χριστός εκεί είναι και η ζωή μας.

Κατανοώντας, αδελφοί μου, με ευγνωμοσύνη τη θαυμαστή οικονομία της Αγάπης του Θεού στο διάβα της τραγικής ανθρώπινης ιστορίας, καθώς «πολυμερώς και πολυτρόπως» [74] προσπαθεί να επαναφέρει τον άνθρωπο στο πρωτόκτιστο κάλλος του, ας ευπρεπίσουμε τον εαυτό μας αυτά τα Χριστούγεννα να δοξάσουμε πραγματικά και αληθινά τον Θεό, «εν τω σώματι και εν τω πνεύματι υμών» [75] με τον αγιασμό μας.

Ας δημιουργήσουμε πάνω στην ταλαίπωρη αυτή γη ένα μικρό λείμμα, τους απογόνους του Ιησού, τα τέκνα του Νέου Αδάμ, που θα μαρτυρούν με τη ζωή τους ότι «ετέχθη Υμίν Σωτήρ, Ος εστιν Χριστός Κύριος» [76], ο Οποίος και πάλι έρχεται «κρίναι την Οικουμένην εν δικαιοσύνη» [77].

Παραπομπές:

- 1. Πρβλ. Ιωάν. 3,16.**
- 2. Πρβλ. Τίτ. 3,5.**
- 3. Α΄ Τιμ. 3,16.**

4. Ιωάν. 1,16.
5. Βλ. Ακάθιστος Ύμνος εις την Υπεραγίαν Θεοτόκον, οίκος 7ος.
6. Βλ. Ματθ. 2,1.
7. Α΄ Τιμ. 6,15.
8. Λουκ. 2,1.
9. Ματθ. 2,6.
10. Βλ. Θεία Λειτουργία, Μεγάλου Βασιλείου, Ευχές Αγίας Αναφοράς.
11. Ματθ. 2,2.
12. Α΄ Τιμ. 6,15.
13. Εφεσ. 3,15.
14. Ματθ. 11,15· Μάρκ. 4,9 και Λουκ. 8,8.
15. Πρβλ. Ψαλμ. 113,13.
16. Ψαλμ. 136,9.
17. Ακάθιστος Ύμνος εις την Υπεραγίαν Θεοτόκον, οίκος 14ος.
18. Φιλιπ. 3,20.
19. Κολ. 3,4.
20. Εβρ. 13,14.
21. Ματθ. 28,19.
22. Βλ. Ιωάν. 1,13
23. Εβρ. 11,9.
24. Εβρ. 11,9-10.
25. Βλ. Γέν. 27.
26. Βλ. Γέν. κεφ. 28, 10-22.
27. Ακάθιστος Ύμνος εις την Υπεραγίαν Θεοτόκον, οίκος 3ος.
28. Ιωάν. 6,33.
29. Πρβλ. Α΄ Κορ. 1,27-28.
30. Α΄ Κορ. 4,13.
31. Β΄ Κορ. 8,9.
32. Παροιμ. 4,23.
33. Ρωμ. 6,23.
34. Βλ. Ψαλμ. 15,11.
35. Ματθ. 13,55.
36. Α΄ Κορ. 14,20.
37. Βλ. Α΄ Κορ. 1,24.
38. Α΄ Κορ. 4,10.
39. Λουκ. 1,48.
40. Πρβλ. Λουκ. 1,49.
41. Ήσ. 7,14.
42. Πρβλ. Λουκ. 1,28.
43. Πρβλ. Α΄ Κορ. 3,16.
44. Βλ. Α΄ Κορ. 8,2-3.
45. Α΄ Τιμ. 6,19.
46. Ματθ. 1,19.
47. Α΄ Τιμ. 1,9.
48. Ψαλμ. 44,12.
49. Εξ. 20,5· 32,14.
50. Λουκ. 15,31.
51. Παρ. 23,26.

52. Αρχιμ. Σωφρονίου, Ο Άγιος Σιλουανός ο Αθωνίτης, Ι. Μ. Τιμίου Προδρόμου Έσσεξ, Αγγλίας, 14 2011, σ. 471.
53. Ματθ. 5,8.
54. Α΄ Ιωάν. 3,20.
55. Βλ. Παρ. 4,23.
56. Ματθ. 25,12.
57. Ματθ. 25,8.
58. Ψαλμ. 12,4.
59. Λουκ. 2,14.
60. Βλ. Λουκ. 2,10.
61. Λουκ. 15,7.
62. Βλ. Γέν. 49,10.
63. Ρωμ. 15,12.
64. Λουκ. Λουκ. 2,13.
65. Ιωάν. 3,5.
66. Ρωμ. 12,5.
67. Ματθ. 2,11.
68. Πρβλ. Ρωμ. 6,9.
69. Βλ. Ρωμ. 6,9.
70. Α΄ Πέτρ. 2,9.
71. Βλ. Εβρ. 2,3.
72. Ψαλμ. 26,5.
73. Κολ. 3,3.
74. Εβρ. 1,1.
75. Πρβλ. Α΄ Κορ. 16,19-20 («ουκ οίδατε ότι το σώμα υμών ναός του εν υμίν αγίου πνεύματός εστιν ου έχετε από Θεού, και ουκ εστέ εαυτών; ηγοράσθητε γαρ τιμής· δοξάσατε δη τον Θεόν εν τω σώματι υμών»).
76. Λουκ. 2,11
77. Πράξ. 17,31.